

Tieteellisen tutkimuksen tietosuojailmoitus

Tietosuojailmoitus sisältää ne tiedot, jotka tulee kertoa tutkittaville käsiteltäessä henkilötietoja tieteellisessä tutkimuksessa.

Informointivelvoitteesta säädetään EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (EU 2016/679) artikloissa 12–14. Henkilötietoja ovat sellaiset tiedot, joiden perusteella henkilö voidaan tunnistaa suoraan tai välillisesti esimerkiksi yhdistämällä yksittäinen tieto johonkin toiseen tietoon, joka mahdollistaa tunnistamisen.

1 Tutkimuksen nimi

Omakuntoutus Kelan järjestämissä kuntoutuspalveluissa

2 Rekisterinpitäjä

Kansaneläkelaitos (Kela)
Osoite: PL 450, 00056 KELA (Nordenskiöldinkatu 12, 00250 HELSINKI)
Puhelinnumero: 020 634 11 (vaihde)

3 Yhteyshenkilö tutkimusrekisteriä koskevissa asioissa

Nimi: Maarit Karhula (vastuututkija)
Postiosoite: PL 450, 00056 KELA
Puhelinnumero: 020 635 8516
Sähköpostiosoite: maarit.karhula@kela.fi

4 Tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Tutkimuksen toteuttaa Kelan tutkimusyksikkö. Kelan tutkimusyksikkö vastaa aineiston keruusta, tietoturvallisesta tallentamisesta ja käsittelystä, tulosten raportoinnista ja aineiston hävittämisestä tutkimuksen päätyttyä.

5 Tutkimuksen vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmä

Nimi: Maarit Karhula (vastuututkija), Anna-Marie Paavonen
Postiosoite: PL 450, 00056 KELA
Puhelinnumero: 020 635 8516
Sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@kela.fi

6 Tutkimuksen suorittajat

Kelan tutkimusyksikön nimetyt tutkijat.

7 Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Kelan tietosuojavastaava: Raila Brummer
sähköposti: tietosuoja@kela.fi

8 Tutkimuksen luonne ja kestoaika

☒ Kertatutkimus

☐ Seurantatutkimus

Tutkimuksen kestoaika (kuinka kauan henkilötietoja käsitellään):

1.1.2023–31.12.2024

9 Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Omakuntoutus Kelan järjestämissä kuntoutuspalveluissa -tutkimus on osa Kelan Muutos III -hankkeen tutkimuskokonaisuutta. Tutkimuksessa tarkastellaan omakuntoutusinterventioiden vaikutuksia sekä omakuntoutuksen toteutumista ja sen edellytyksiä Kelan järjestämissä kuntoutuspalveluissa.

Tutkimuksessa toteutetaan kartoittava kirjallisuuskatsaus omakuntoutusinterventioiden vaikutuksista ja kerätään kokemustietoa omakuntoutuksen toteutumisesta Kelan kuntoutuksen asiantuntijoilta, kuntoutuksen palveluntuottajilta ja muilta kuntoutuksen asiantuntijoilta. Muut kuntoutuksen asiantuntijat ovat Kelan kuntoutuksen tutkimus- ja kehittämishankkeissa työskenteleviä kuntoutuksen ammattilaisia ja tutkijoita sekä asiantuntijaraatityöskentelyyn osallistuvat kuntoutuksen asiantuntijat.

Henkilötietoja käsitellään yllä kuvattua tieteellistä tutkimusta varten.

10 Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojen käsittelyn peruste on EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti seuraava:

☒ Yleisen edun mukainen tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi (tietosuojalain 4 §:n 3 kohta)

☐ Rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen, mikä:

☐ Tutkittavan suostumus

☐ Oikeutettu etu; mikä tunnistettu etu on kyseessä:

☐ Muu, mikä:

11 Erityiset henkilötietoryhmät (nk. arkaluonteiset tiedot)

☒ Tutkimuksessa ei käsitellä tietosuoja-asetuksen 9 artiklassa tarkoitettuja erityisiä henkilötietoryhmiä.

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia erityisiä henkilötietoja:

☐ Rotu tai etninen alkuperä

☐ Poliittiset mielipiteet

- ☐ Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus
- ☐ Ammattiliiton jäsenyys
- ☐ Geneettiset tiedot
- ☐ Biometristen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten
- ☐ Terveystta koskevat tiedot
- ☐ Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Edellä mainittujen erityisten henkilötietojen käsittely perustuu seuraavaan tietosuojalain 9 artiklan 2 kohdan mukaiseen erityisehtoon:

- ☐ Yleisen edun mukainen tieteellinen tai historiallinen tutkimustarkoitus tai tilastollinen tarkoitus (tietosuojalain 6 §:n 7 kohta)
- ☐ Tutkittavan/rekisteröidyn nimenomainen suostumus
- ☐ Tutkittava on saattanut käsiteltävät arkaluonteiset tiedot julkisiksi
- ☐ Käsittely on tarpeen tärkeän yleisen edun vuoksi
- ☐ Muu, mikä:

12 Mitä henkilötietoja tutkimusaineisto sisältää

Rekisteröidyillä tarkoitetaan tässä tutkimuksessa tutkimuksen tiedontuottajina olevia Kelan kuntoutuksen asiantuntijoita, kuntoutuksen palveluntuottajia ja muita kuntoutuksen asiantuntijoita. Muut kuntoutuksen asiantuntijat ovat Kelan kuntoutuksen tutkimus- ja kehittämishankkeissa työskenteleviä kuntoutuksen ammattilaisia ja tutkijoita sekä asiantuntijaraatityöskentelyyn osallistuvat kuntoutuksen asiantuntijat.

Rekrytointivaiheessa ja suostumuksen antamiseksi rekisteröidyiltä kerätään nimi, sähköpostiosoite ja puhelinnumero. Haastatteluissa rekisteröidyiltä kysytään taustatietoina ammatti, tehtävänimike ja kokemus kuntoutusalalla työskentelystä (esim. roolit, työskentelyvuodet). Haastatteluissa kerättyjä tietoja käytetään kuvaamaan haastateltavia ryhmätasolla ja niitä ei yhdistetä rekrytointivaiheessa kerättäviin tietoihin (nimi, sähköpostiosoite, puhelinnumero).

Haastatteluaineisto anonymisoidaan aineiston perustamisvaiheessa. Suorat sekä epäsuorat vahvat tunnistetiedot poistetaan tutkimusaineistosta ja epäsuorat tunnistetiedot karkeistetaan.

Haastatteluaineiston litteroi ammattimainen litterointipalvelu. Litterointipalvelun tuottajan kanssa tehdään tietosuojasopimus, joka sisältää ohjeet henkilötietojen käsittelystä. Anonymisoitu haastatteluaineisto analysoidaan Atlas.ti 22 -ohjelmistolla.

13 Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Henkilötietoja kerätään tutkimukseen seuraavista lähteistä:

- ☒ Suoraan tutkimukseen osallistuvilta
 - ☒ Haastattelu
 - ☐ Postissa lähetettävä kyselylomake
 - ☐ Sähköinen kyselylomake
 - ☐ Videointi
 - ☐ Muu tapa, mikä:
- ☒ Tutkittavalla ei ole velvollisuutta toimittaa tarvittavia henkilötietoja. Osallistuminen on vapaaehtoista, eikä osallistumatta jättämisestä aiheudu seurauksia.
- ☐ Muualta kuin tutkimukseen osallistuvilta, mistä ja mitä tietoja:

14 Tietojen siirto tai luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

Haastattelut tallennetaan ja tallenteet litteroidaan. Haastatteluaineiston litteroi ammattimainen litterointipalvelu. Litterointipalvelun tuottajan kanssa tehdään tietosuojasopimus, joka sisältää ohjeet henkilötietojen käsittelystä. Muuta tutkimuksen aineistoa ei siirretä eikä luovuteta.

15 Tietojen siirto/luovuttaminen EU:n tai ETA:n ulkopuolelle

Tietoja ei siirretä eikä luovuteta.

16 Automatisoitu päätöksenteko ja profilointi

Automaattisia päätöksiä tai profilointia ei tehdä. Tutkimusta varten kerättyjä henkilötietoja ei käytetä tutkittavia koskevaan päätöksentekoon.

17 Henkilötietojen suojauksen periaatteet

- ☒ Tiedot ovat salassa pidettäviä.
- ☒ Kaikki hankkeessa henkilötietoja käsittelevät ovat allekirjoittaneet vaitiolo- ja salassapitositoumuksen ja ymmärtävät henkilötietojen käsittelyä koskevat vaatimukset.

Manuaalinen aineisto:

- ☒ Manuaalista aineistoa ei kerätä.
- ☐ Tutkimuksessa kerätään manuaalista aineistoa; manuaalinen aineisto suojataan seuraavalla tavalla:

Tietojärjestelmissä käsiteltävät tiedot:

- ☒ Käyttäjätunnus ☒ Salasana ☒ Käytön rekisteröinti (lokitiedot)
☒ Kulun valvonta (tilat)
☒ Suojattu verkkoyhteys
☐ Muu, mikä:

Aineiston anonymisointi / pseudonymisointi:

- ☒ Aineisto anonymisoidaan aineiston perustamisvaiheessa (kaikki tunnistetiedot poistetaan täydellisesti, jotta paluuta tunnisteteolliseen tietoon ei ole, eikä aineistoon voida yhdistää uusia tietoja).
☐ Suorat tunnistetiedot poistetaan aineiston perustamisvaiheessa (pseudonymisoitu aineisto, jolloin tunnistettavuuteen voidaan palata koodin tai vastaavan tiedon avulla ja aineistoon voidaan yhdistää uusia tietoja). Tunnistetiedot ja tutkimusnumerot yhdistävä koodiavain säilytetään huolellisesti erillään henkilötiedoista ja tutkimusaineistosta ja siihen on pääsy vain rajatulla osalla tutkimusryhmän jäsenistä.
☐ Aineisto analysoidaan suoraan tunnistetiedoin, koska:

18 Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

- ☒ Tutkimusrekisteri hävitetään 06/2025 mennessä
☐ Tutkimusrekisteri arkistoidaan ilman tunnistetietoja (anonymisoituna)
☐ Tutkimusrekisteri arkistoidaan tunnistetiedoin

Mihin aineisto arkistoidaan, miten pitkäksi aikaa ja millä oikeusperusteella:

19 Tutkimukseen osallistuvan oikeudet

Tietosuojalainsäädäntö takaa rekisteröidylle tiettyjä oikeuksia:

- Silloin, kun henkilötietojen käsittely perustuu rekisteröidyn suostumukseen, hänellä on oikeus peruuttaa antamansa suostumus milloin tahansa sen vaikuttamatta suostumuksen perusteella ennen peruuttamista suoritettujen käsittelyjen lainmukaisuuteen.
- Rekisteröidyllä on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö häntä koskevia henkilötietoja tutkimuksessa, ja saada jäljennös käsiteltävistä henkilötiedoista.
- Jos käsiteltävissä rekisteröidyn henkilötiedoissa on epätarkkuuksia tai virheitä, hänellä on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

- Rekisteröidyllä on oikeus vaatia henkilötietojensa poistamista tietyissä tilanteissa, kuten esimerkiksi käyttäessään vastustamisoikeutta tai peruuttaessaan antamansa suostumuksen.
- Rekisteröidyllä on oikeus henkilötietojen käsittelyn rajoittamiseen tietyissä tilanteissa, kuten esimerkiksi silloin, jos rekisteröity kiistää henkilötietojensa paikkansapitävyyden.
- Rekisteröidyllä on oikeus vastustaa henkilötietojen käsittelyä, jos käsittely perustuu yleiseen etuun tai oikeutettuun etuun.

Jos rekisteröity haluaa käyttää oikeuttaan, hän voi ottaa yhteyttä edellä mainittuun yhteyshenkilöön. Jos tutkimuksen toteuttaminen ei (enää) edellytä, että rekisterinpitäjä voi tunnistaa rekisteröidyn, oikeutta tietojen tarkastamiseen, oikaisuun, poistoon ja käsittelyn rajoittamiseen ei sovelleta, ellei rekisteröity anna lisätietoja, joiden avulla hänet voidaan tunnistaa.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kohdassa kuvatuista oikeuksista saatetaan poiketa tietosuojaajaa koskevan lainsäädännön mukaisilla perusteilla siltä osin, kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Valitusoikeus

Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus tietosuojavaltuutetun toimistoon, jos hän katsoo, että henkilötietojen käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Vaihde: 029 566 6700

Kirjaamo: 029 566 6768

Sähköposti: tietosuoja@om.fi